

BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Biudžetinė įstaiga, Vytauto g. 38, 41143 Biržai, tel./ faks. (8 450) 42 108, el. p. kontrolė@biržai.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188642518.

Biržų rajono savivaldybės merui
Biržų rajono savivaldybės tarybai
Biržų rajono savivaldybės administracijos direktoriui

AUDITO IŠVADA **BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS 2018 METŲ KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ** **ATASKAITŲ RINKINIO, SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO VYKDYMO IR TURTO** **NAUDOJIMO**

2019 m. liepos 15 d. Nr. K9-6
Biržai

Sąlyginė nuomonė dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio

Mes atlikome Biržų rajono savivaldybės 2018 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio auditą.

Mūsų nuomone, išskyrus mūsų išvados skyriuje „Pagrindas pareikšti sąlyginę nuomonę dėl savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio“ apibūdintų dalykų poveikį, Biržų rajono savivaldybės 2018 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys parodo tikrą ir teisingą Biržų rajono savivaldybės konsoliduojamų subjektų grupės 2018 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę, 2018 metų veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus.

Pagrindas pareikšti sąlyginę nuomonę dėl Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio

1. Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų 5-ojo VSAFAS „Pinigų srautų ataskaita“ duomenys ir 20-ojo VSAFAS „Finansavimo sumos“ 4 priedo „Finansavimo sumos pagal šaltinį, tikslinę paskirtį ir jų pokyčiai per ataskaitinį laikotarpį“ duomenys yra nekorektiški. Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų 12-ojo, 13-ojo, 16-ojo ir 8-ojo VSAFAS prieduose pateikti duomenys ir 20-ojo VSAFAS „Finansavimo sumos“ 4 priedo „Finansavimo sumos pagal šaltinį, tikslinę paskirtį ir jų pokyčiai per ataskaitinį laikotarpį“ apie nemokamai gautą turtą duomenys nekorektiški. Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų pateikti duomenys apie įsigytą turtą 12-ojo ir 13-ojo VSAFAS prieduose ir Pinigų srautų ataskaitoje nurodytos lėšos, sumokėtos už turtą, Savivaldybės konsoliduotame finansiniame ataskaitų rinkinyje pateikti nekorektiški, o nustatyta bendra klaidų suma yra reikšminga (ataskaitos 22-27 psl.).

2. 2018 metais patikslinti Biržų rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių sąrašai, tačiau nėra paskirti atsakingi asmenys, kurie užtikrintų minėto sąrašo ir buhalterinės apskaitos duomenų suderinamumą ir teisingumą. Vietinės reikšmės kelių ir gatvių sąrašų duomenys nesutampa su buhalterinės apskaitos duomenimis, inventorizacija atlikta tik į apskaitą įtrauktam turtui, todėl nesant tikslios informacijos nebuvo užtikrinta tiksli ir tikra vietinės reikšmės kelių ir gatvių apskaita (ataskaitos 28-30 psl.).

3. Dalis Savivaldybėje parkų ir skverų buhalterinėje apskaitoje neapskaityti. Savivaldybės vykdoma želdynų ir želdinių apsauga, priežiūra ir apskaita neatitinka nustatytų Želdynų įstatymo nuostatų (30-31 psl.).

4. VšĮ Biržų rajono socialinių paslaugų centras, atlikęs pastato esminio pagerinimo darbus, 2008-12-01 užsiregistravo atskirą turto vieneta inv. Nr. 121-08-017, kurio vertė 683432,69 Eur.

Tačiau nesilaikant nuostatos, kad sąnaudos privalo būti pripažįstamos per likusį nuomos (panaudos) laikotarpį, t.y. iki 2020 m. gegužės mėn. (nes sutartis sudaryta 2005 m. gegužės 26 d. 15 m. laikotarpiui), VŠĮ Biržų rajono socialinių paslaugų centro apskaitos duomenimis, šis turtas pabaigtas nudėvėti 2018 m. lapkričio mėn. (ataskaitos 37 psl.).

Auditą atlikome pagal Valstybinio audito reikalavimus, tarptautinius audito standartus. Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė“. Esame nepriklausomi nuo audituojamo subjekto pagal Savivaldybių kontrolierių profesinės etikos kodeksą ir įvykdėme kitus šiame kodekse nustatytus etikos reikalavimus.

Mes manome, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami pagrįsti mūsų sąlyginę nuomonę dėl Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio.

Besąlyginė nuomonė dėl Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

Mes atlikome Biržų rajono savivaldybės 2018 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio auditą.

Mūsų nuomone, Biržų savivaldybės 2018 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą.

Pagrindas pareikšti besąlyginę nuomonę dėl Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

Auditą atlikome pagal Valstybinio audito reikalavimus, tarptautinius audito standartus. Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė“. Esame nepriklausomi nuo audituojamo subjekto pagal Savivaldybių kontrolierių profesinės etikos kodeksą ir įvykdėme kitus šiame kodekse nustatytus etikos reikalavimus.

Mes manome, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami pagrįsti mūsų besąlyginę nuomonę dėl Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio.

Kiti dalykai

Atkreipiame dėmesį į pastebėjimus, kurie neturi įtakos nuomonei dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, tačiau yra svarbūs.

1. Į 2018 m. pradžios likučius nebuvo įtrauktas Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos Savivaldybės administracijos – 169,2 tūkst. Eur lėšų likutis (ataskaitos 11 psl.).

2. Savivaldybė nėra nusistačiusi tokios tvarkos bei informacijos surinkimo formos, o pavaldžios įstaigos (išskyrus Savivaldybės administraciją) informacijos apie iš valstybės biudžeto gautas ir panaudotas ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšas neteikia (žr. ataskaitos 4 lentelę), todėl Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2018 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje neteisingai parodyti duomenys: pajamų ekonominės klasifikacijos kode 1.3.4 neįtraukta 31,0 tūkst. Eur, o išlaidose neįtraukta 30,9 tūkst. Eur suma (ataskaitos 13-14 psl.).

Sąlyginė nuomonė dėl Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams

Mes atlikome Biržų rajono savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams 2018 metais auditą.

Mūsų nuomone, išskyrus mūsų išvados skyriuje „Pagrindas pareikšti sąlyginę nuomonę dėl Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams“ apibūdintų dalykų poveikį, Biržų savivaldybės konsoliduojamų subjektų grupė 2018 metais savivaldybės lėšas ir turtą valdė, naudojo, disponavo jais teisėtai ir naudojo įstatymų nustatytiems tikslams.

Pagrindas pareikšti sąlyginę nuomonę dėl Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams

1. Ne visiems vietinės reikšmės keliams (gatvėms) atlikti kadastriniai matavimai ir ne visi keliai (gatvės) teisiškai įregistruoti (ataskaitos 28 psl.).

2. Dalis Savivaldybės parkų ir skverų želdinių neįteisinti (ataskaitos 30-31 psl.).

3. Savivaldybės įstaigose nustatyti neatitikimai turto valdymo srityje: biudžetinės įstaigos neįsiteisina valdomo turto ir neįregistruoja Nekilnojamojo turto registre (ataskaitos 33-35 psl.), neįgyvendina Tarybos sprendimų dėl turto likvidavimo ir išregistravimo (ataskaitos 33 psl.), perduodant trumpalaikį turtą nesivadovauja Savivaldybės ir valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos aprašu, netinkamai suformina trumpalaikio turto perdavimo faktą (ataskaitos 36 psl.).

4. Savivaldybėje nepakankamai skiriama dėmesio vienai iš kontrolės priemonių – inventorizacijai. Nustatyta faktų, kad neatliekama maisto produktų (atsargų) inventorizacija ketvirčiais, pinigai kasoje nėra inventorizuojami kiekvieną mėnesį kaip to reikalauja teisės aktai. Nustatyti Inventorizacijos taisyklių neatitikimai leidžia konstatuoti, kad Savivaldybės turtas kai kuriais atvejais inventorizuojamas formaliai tik į apskaitą įtrauktam turtui (ataskaitos 31 ir 34 psl.).

5. Kai kurių darbuotojų (išskyrus pedagoginius darbuotojus) nustatyti pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai neatitinka Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymu nustatytų pastoviosios dalies koeficientų, skaičiuojant darbo užmokestį nesilaikoma Darbuotojo, valstybės tarnautojo ir žvalgybos pareigūno vidutinio darbo užmokesčio skaičiavimo tvarkos aprašo nuostatų reikalavimų. Savivaldybės biudžeto lėšos, skirtos darbo užmokesčiui, nustatytais atvejais naudotos netaikant arba netinkamai taikant teisės aktus, reglamentuojančius darbo apmokėjimą, skiriant priemokas už papildomą darbą, ne visada įvertinamas papildomų užduočių mastas, o darbuotojai neatsiskaito už atliktų darbų rezultatus (ataskaitos 33-35, 39 psl.).

Auditą atlikome pagal Valstybinio audito reikalavimus, tarptautinius audito standartus. Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė“. Esame nepriklausomi nuo audituojamo subjekto Savivaldybių kontrolierių profesinės etikos kodeksą ir įvykdėme kitus šiame kodekse nustatytus etikos reikalavimus.

Mes manome, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami pagrįsti mūsų sąlyginę nuomonę dėl Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams.

Vadovybės atsakomybė už konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį, lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams

Biržų rajono savivaldybės administracijos direktorius yra atsakingas už savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus, konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą, už savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams bei tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina parengti finansines ir biudžeto vykdymo ataskaitas be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidos ir užtikrinti teisėtą lėšų ir turto valdymą, naudojimą ir disponavimą jais ir naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams.

Asignavimų valdytojai yra atsakingi už biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio teisingą parengimą ir pateikimą, Savivaldybės biudžeto ir turto valdymą, naudojimą ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams.

Už finansinių ataskaitų rinkinių sudarymą ir pateikimą teisės aktų nustatyta tvarka atsakingi Savivaldybės kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų vadovai.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, kad Biržų rajono savivaldybės 2018 metų konsoliduotosios finansinės ir biudžeto vykdymo ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, o savivaldybės lėšos ir turtas valdomas, naudojamas, disponuojamas jais teisėtai ir naudojamas įstatymų nustatytiems tikslams ir išleisti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingą iškraipymą, jeigu jis yra, visada galima nustatyti per auditą, kuris atliekamas pagal Valstybinio audito reikalavimus, tarptautinius audito standartus. Iškraipymai, kurie gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis finansinėmis ir biudžeto vykdymo ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal Valstybinio audito reikalavimus, tarptautinius audito standartus, viso audito metu priėmėme profesinius sprendimus ir laikėmės profesinio skepticizmo principo. Mes taip pat:

- nustatėme ir įvertinome konsoliduotųjų finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės arba klaidų riziką, suplanavome ir atlikome procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surinkome pakankamą tinkamų audito įrodymų mūsų nuomonei pagrįsti. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidų neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas;
- supratome su auditu susijusią vidaus kontrolę, kad galėtume suplanuoti konkrečiomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, o ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie subjekto vidaus kontrolės efektyvumą;
- įvertinome taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir apskaitinių vertinimų bei susijusių vadovybės atskleidimų pagrįstumą;
- įvertinome bendrą konsoliduotųjų finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją;
- surinkome pakankamą tinkamų audito įrodymų apie subjektų finansinę informaciją ar veiklą grupėje, kad galėtume pareikšti nuomonę apie grupės konsoliduotas finansines ataskaitas. Atsakome už vadovavimą auditui, jo priežiūrą ir atlikimą. Tik mes atsakome už pareikštą mūsų nuomonę apie auditą;
- įvertinome lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams, teisės aktų ar kitų dokumentų (sutarčių ir kt.) reikalavimų laikymąsi, atsižvelgėme į galinčias kilti rizikas, susijusias su šių reikalavimų nesilaikymu, suplanavome ir atlikome procedūras kaip atsaką į tokias rizikas ir surinkome pakankamą tinkamų audito įrodymų mūsų nuomonei pagrįsti.

Mes, be visų kitų dalykų, informavome už valdymą atsakingus asmenis dėl audito apimties ir atlikimo laiko bei reikšmingų audito pastebėjimų, įskaitant svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatėme audito metu.

Audito išvadą teikiame kartu su audito ataskaita.

Savivaldybės kontrolierė

Žaneta Eriksonienė